

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

VIKTORIJA SIROČIĆ

USPOREDBA TURISTIČKE PONUDE ITALIJE I FRANCUSKE

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2017.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

VIKTORIJA SIROČIĆ

USPOREDBA TURISTIČKE PONUDE ITALIJE I FRANCUSKE
THE COMPARISON OF THE TOURIST OFFER IN ITALY AND
FRANCE

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Đurđa Somođi, dipl. oec., pred.

ČAKOVEC, 2017.

SAŽETAK

U ovom završnom radu će se istražiti i usporediti turistička ponuda Italije i Francuske. Turistička tradicija najviše je izražena u Europi, a među najposjećenijima su upravo Italija i Francuska. Obje zemlje su bogate kulturnim i prirodnim atrakcijama, a prednjače pred drugim europskim zemljama i prema broju turističkih dolazaka. Zbog toga je i moguće istraživati i uspoređivati njihovu turističku ponudu.

Turizam u Italiji kao gospodarski sektor može se održavati zbog mnogih povijesnih, kulturnih te prirodnih atrakcija. Rimljani su ovoj zemlji ostavili velik broj spomenika, gastronomskih delicija, umjetnina i ostalog. Također, jedna od posebnosti koja privlači turiste je i talijanski mentalitet. Od selektivnih oblika turizma ovdje su mogući kupališni, izletnički, skijaški, kulturni, vinski i gastronomski turizam te agroturizam.

Francuska je vodeća turistička zemlja. Od selektivnih oblika turizma prevladavaju kupališni, izletnički, kulturni, skijaški i agroturizam. Pariz kao glavna asocijacija na Francusku i Eiffelov toranj kao glavna asocijacija na Pariz francuski su simboli turizma i privlačan faktor za turiste iz cijelog svijeta.

Obje zemlje se svakako mogu uzeti kao uzori kako tradiciju, gastronomiju i kulturno-povijesnu baštinu uspješno istaknuti da bi donijele prihode. Širok izbor muzeja, galerija, palača i ostalih kulturnih sadržaja koji nadopunjavaju njihovu turističku ponudu pretvaraju Italiju i Francusku u zemlje koje mogu pružiti najbolji doživljaj kulturnog turizma kao selektivnog oblika turizma.

Isto tako, u njihovoj je uspješnosti presudan i faktor raznolike ponude, čime mogu zadovoljiti velik broj ciljnih skupina turista te tako održavati visoka mjesta na listi najboljih turističkih destinacija svijeta.

Ključne riječi: *turistička ponuda, tradicija, prirodne atrakcije, kulturne atrakcije, povijesne atrakcije, selektivni oblici turizma, gastronomija*

Sadržaj

SAŽETAK.....	2
1. UVOD	6
1.1. Cilj rada.....	7
1.2. Metode rada i istraživanja.....	7
2. TURIZAM ITALIJE	8
2.1. Selektivni oblici turizma.....	8
2.2. Znamenitosti na UNESCO-ovoj listi.....	9
3. TURISTIČKE REGIJE ITALIJE.....	10
3.1. Sjeverna ili kontinentalna Italija.....	10
3.1.1. Grad mode – Milano.....	10
3.1.2. Romantična Verona.....	11
3.1.3. Čarolija na vodi – Venecija.....	11
3.1.4. Jezera prelijepe Italije.....	12
3.2. Srednja Italija.....	12
3.2.1. Stari Rim.....	13
3.2.2. Firenca – kolijevka renesanse.....	15
3.2.3. Čudnovata Pisa.....	15
3.2.4. Siena – grad opeke.....	15
3.3. Talijansko primorje	16
3.3.1. Drevna Sardinija.....	16
3.3.2. Raskošna Sicilija.....	17
3.3.3. Boromejski otoci – kompleks palača i vrtova.....	18
4. TURIZAM FRANCUSKE.....	19
4.1. Selektivni oblici turizma.....	19

4.2.	Znamenitosti na UNESCO-ovoj listi.....	19
5.	TURISTIČKE REGIJE FRANCUSKE	21
5.1.	Mediterska obala.....	21
5.1.1.	Nica – grad tradicije.....	21
5.1.2.	Azuri Marseille.....	22
5.2.	Pariški bazen.....	22
5.2.1.	Grad ljubavi – Pariz.....	23
5.2.2.	UNESCO-ov Strasbourg.....	24
5.3.	Centralni masiv.....	24
5.4.	Atlantska obala	25
5.4.1.	Normandija – rodno mjesto impresionizma.....	25
5.4.2.	Bretanja – mjesto prošlosti i budućnosti.....	25
5.5.	Pirineji	25
5.6.	Francuske Alpe	26
6.	PREKOMORSKI TERITORIJI FRANCUSKE.....	27
6.1.	Gvadalupa.....	27
6.2.	Francuska Gvajana	27
6.3.	Martinik	28
6.4.	Réunion.....	29
7.	USPOREDBA PO TURISTIČKIM DOLASCIMA.....	30
8.	USPOREDBA PO TURISTIČKIM NOĆENJIMA.....	32
9.	REZULTATI ISTRAŽIVANJA.....	35
10.	RASPRAVA.....	47
11.	ZAKLJUČAK	48
	LITERATURA.....	49
	POPIS TABLICA I SLIKA.....	52

Anketni upitnik: Usporedba želje za posjetom Italiji i Francuskoj.....54

1. UVOD

U ovom završnom radu će se istražiti i usporediti turistička ponuda Italije i Francuske. Turistička tradicija najviše je izražena u Europi, a među najposjećenijima su upravo Italija i Francuska. Obje zemlje su bogate kulturnim i prirodnim atrakcijama, a prednjače pred drugim europskim zemljama i prema broju turističkih dolazaka. Zbog toga je i moguće istraživati i uspoređivati njihovu turističku ponudu.

Zemlje po svojim karakteristikama slične jedna drugoj: obje imaju izlaz na Sredozemno more, na njihovim teritorijima se nalaze Alpe, gastronomska ponuda se također previše ne razlikuje i obje temelje svoj turistički razvoj na svojoj povijesnoj ostavštini.

Obje zemlje su imale i velik utjecaj na stanovništvo Europe, ratove i osvajanja u njoj. Rimska je civilizacija imala jak utjecaj na području umjetnosti, arhitekture i ostalog, dok je Francuz Napoleon Bonaparte jedan od najpoznatijih vladara u povijesti Francuske i Europe.

Završni rad započinje analizom turizma Italije i turizma Francuske te spomenuti dio zauzima najveći dio završnog rada. Kod turizma Italije uzeli su se u obzir selektivni oblici turizma te baština koja se nalazi na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine. Zatim, u trećem poglavlju opisani su talijanski gradovi koji su i turistička središta, u četvrtom otoci, a u petom poglavlju talijanska jezera. Isti turistički segmenti su se opisali nadalje kod turizma Francuske; u šestom poglavlju selektivni oblici turizma te baština koja se nalazi na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine, u sedmom gradovi odnosno turistička središta Francuske te u osmom poglavlju prekomorski teritoriji Francuske poput Gvadalupe i Martinika.

U devetom i desetom poglavlju uspoređivali su se brojevi podaci, točnije broj turističkih dolazaka i broj turističkih noćenja. Također, uzeli su se u obzir i moderni trendovi u turizmu kao važan aspekt (sigurnost).

Za potrebe istraživanja teme koristila se stručna literatura te internetski izvori kao dopunska literatura. Informacije o obje zemlje su dostupne i lako se nalaze.

1.1. Cilj rada

Nedvojbeno je da su dvije velike sile, Italija i Francuska, među vodećim državama u Europi, ali je cilj ovog istraživanja utvrditi koja je vodeća u europskom turizmu. U ovome radu će se utvrditi sve turističke znamenitosti, zanimljivosti i ljepote zbog kojih turisti dolaze u ove države, te zbog čega su poznate i među najpoželjnijim europskim destinacijama. Na kraju rada će se također usporediti i po turističkim dolascima i noćenjima.

1.2. Metode rada i istraživanja

U svrhu pisanja rada najprije su prikupljeni sekundarni podaci te su detaljno proučeni stručna literatura i internetski sadržaji.

Uspoređivali su se i statistički podaci te turistički rezultati poput onih o broju dolazaka ili noćenja turista. Usporedba je moguća jer je mnogo faktora koji su zajednički Italiji i Francuskoj. Svakako se pokazalo da obje zemlje visoko kotiraju kada je riječ o najboljim europskim destinacijama. Također, usporedile su se turističke regije Italije i Francuske.

Usto je napravljena i anketa putem društvene mreže Facebook o tome koju od tih država bi ispitanici radije posjetili te koji je razlog tome. Da bi se bolje prikazali i objasnili podaci, koristili su se grafički i tabelarni modeli. Anketa se sastoji od 14 pitanja i pristupilo joj je 50 ispitanika od kojih je 35 bilo ženskog, a 15 muškog spola u dobi od 18 do 50 godina.

2. TURIZAM ITALIJE

Turizam u Italiji kao gospodarski sektor može se održavati zbog mnogih povijesnih, kulturnih te prirodnih atrakcija. Rimljani su ovoj zemlji ostavili velik broj spomenika, gastronomskih delicija, umjetnina i ostalog. Također, jedna od posebnosti koja privlači turiste je i talijanski mentalitet. Od selektivnih oblika turizma ovdje su mogući kupališni, izletnički, skijaški i ostali.

2.1. Selektivni oblici turizma

Italija je zemlja u kojoj su mogući različiti oblici selektivnog turizma. Na sjeveru se nalaze Alpe, koje omogućuju skijaški turizam, a najpoznatija skijališta su:

1. Andalo
2. Bormio
3. Cortina d'Ampezzo
4. Kronplatz
5. Val Gardena (www.uniline.hr).

Velik dio turista privlače gradovi bogati rimskom arhitekturom. Također, mnogi pjesnici, slikari i ostali umjetnici rodom su iz Italije, a u svojoj rodnoj zemlji ostavili su brojna umjetnička djela zbog kojih je moguć i kulturni turizam u Italiji. Tu se ističu Rim kao središte rimske arhitekture i ostavštine te Firenca kao dom umjetničkih djela Michelangela i Botticellija.

Vinski turizam je selektivni oblik turizma koji u Italiji funkcionira u pokrajini Toskani, koja je bogata vinogradima i vinskim podrumima te vrtovima. Najpoznatija sorta vina iz Toskane je *chianti*. Također, vinski turizam moguće je provesti i u regijama Lombardije i Sardinije. Talijanska su vina poznata po svojoj kvaliteti u cijelom svijetu. Osim vinskog, razvijen je i gastronomski turizam.

Agroturizam je razvijen u Italiji, a također je bitno istaknuti i da je u Italiji 1965. godine osnovana najstarija nacionalna udruga Agriturist, da bi se promovirali i istodobno zaštitili

nacionalni proizvodi i regionalni enogastronomski proizvodi, krajolici i ruralne kulture. (www.agriturist.it)

2.2. Znamenitosti na UNESCO-ovoj listi

Italija je jedna od zemalja koja ima najveći broj znamenitosti, kulturnih i prirodnih, na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine, točnije njih 51. Ukupno na listi ima 47 talijanskih kulturnih znamenitosti, među kojima su arheološka nalazišta poput onog u gradu Agrigentu, grad Verona, Piazza del Duomo u Pisi, povijesni centri poput onog koji se nalazi u gradu Sieni, vile, crkve te katedrale.

Od prirodne baštine treba istaknuti otoke Eolie na vulkanskom terenu koji su brojnim znanstvenicima pomogli otkriti činjenice o vulkanologiji, zatim planina San Giorgio gdje su nađeni najbolji fosili morskog života, planina Etna, koja se nalazi na istočnoj obali otoka Sicilije i koja je najviša mediteranska otočna planina i najaktivniji vulkan na svijetu te Dolomiti smješteni u sjevernim talijanskim Alpama, s 18 vrhova koji se uzdižu do iznad 3000 metara i pokrivaju 141.903 hektara. (www.whc.unesco.org)

3. TURISTIČKE REGIJE ITALIJE

Turističke regije Italije su:

1. sjeverna ili kontinentalna Italija
2. srednja Italija
3. talijansko primorje. (www.unwto.org)

3.1. Sjeverna ili kontinentalna Italija

U sjevernoj ili kontinentalnoj regiji Italije zimski turizam ostvaruje se u skijaškim središtima poput Andala, Bormia i Kronplatza. Ovdje se nalaze i veći gradovi poput Milana, Verone i Venecije, koji su također velika i u velikom broju posjećena turistička središta. Također, u ovom se dijelu turizam gradi i oko jezera poput onih u Lombardiji: Maggiore, Como i Garda.

3.1.1. Grad mode – Milano

Milano leži na temeljima kulturnog nasljedstva koje čine umjetničke galerije i drevne crkve. Međutim, Milano je danas ekonomsko središte cijele države, grad bankarstva, industrije, modnih kuća i medijskih carstava.

Jedna od najvećih atrakcija ovoga grada je svakako Posljednja večera, jedno od najvećih djela iz doba renesanse. Autor slike je Leonardo da Vinci. Djelo je specifično po tome što je počelo propadati prije negoli ga je umjetnik uspio dovršiti. Ovo umjetničko djelo i dalje je stradavalo, i to za vrijeme Drugog svjetskog rata. Do danas je djelo restaurirano da bi se sačuvalo.

Milanska katedrala, odnosno Milanski duomo, izgrađena je u gotičkom stilu i treća je u svijetu po veličini. Na njoj se nalazi 3500 vanjskih kipova, a iznutra je poduprta s 52 masivna stupa. Neke od značajki po kojima je atraktivna su pročelje, crkvene lađe, Battistero Paleochristiano (stubište), sveti Bartolomej oderane kože, deambulatorij i kripta, uspon na krov, La Madonnina (Mala Gospa) te Muzej katedrale, koji sadrži vitraje i tapiserije i nalazi se pokraj katedrale. (Bramblett, 2003)

Zbog raznolikih industrija koje prevladavaju u Milanu grad može privući velik broj turista, što zbog kulturnog turizma, što zbog kongresnog turizma i činjenice da je Milano i modno središte.

3.1.2. Romantična Verona

Verona je grad na sjeveroistoku Italije u blizini jezera Garda. Simboli grada su veronski amfiteatar, koji je treći najveći amfiteatar na svijetu, te Julijina kuća posvećena liku iz knjige *Romeo i Julija* autora Williama Shakespearea. Amfiteatar je središte glazbenih događanja u ljetnoj sezoni. Balkon na Julijinoj kući je turistička atrakcija.

Gradska jezgra je pod UNESCO-ovom zaštitom od 2000. godine. Postoji više znamenitosti i gradskih središta zbog kojih je Verona na listi svjetske povijesne baštine; trg Piazza dei Signori na kojem je spomenik posvećen Danteu Alighieriju, utvrda Castelvecchio gdje se trenutno nalazi muzej moderne umjetnosti, arheološki muzej, vrt Giardino Giusti, katedrala ukrašena freskama, Scaligerijev most kao primjer srednjovjekovne arhitekture te ostale vile poput vile Albertini i znamenitosti. (www.italia.it/en/discover-italy/veneto/verona.html)

3.1.3. Čarolija na vodi – Venecija

Venecija je grad u cijelosti izgrađen na vodi. Grad karakteriziraju uske ulice, kanali, palače, crkve te tržnice. Na Trgu svetog Marka je poznata bizantska bazilika svetog Marka s više od 4000 četvornih metara mozaika, istočnjačkim umjetninama te 500 stupova iz 3. stoljeća. Duždeva palača u Veneciji spoj je bizantske, gotičke i renesansne arhitekture. Dobila je ime po duždevima koji su vladali nekadašnjom Mletačkom Republikom. U palači se mogu vidjeti dvorana Senata, dvorana Velikog vijeća, mnogobrojne tamnice, Most uzdisaja, oružarnice, duždeve odaje te drugi dijelovi ove palače.

Kanal Grande je najveća gradska prometnica koja protječe kroz cijeli grad te jedan od 177 kanala koji presijecaju grad Veneciju. Kanal Grande je dug 4 kilometra, širok 30 do 70 metara te prosječno dubok 4,5 metara. U kanalu plove gondole, koje su simbol grada te glavno prometno sredstvo za turiste. Venecija je specifična i po tome što u njoj ima minimalno gradskog prometa i automobila kao prijevoznog sredstva. Zbog velikog broja kanala, postoji i velik broj mostova u gradu. Najpoznatiji su Most uzdisaja, koji je zapravo barokna građevina,

most Rialto, koji se nalazi na najužem dijelu kanala Grande, Most slobode dug 3,6 kilometara te Most s tri luka. (Price, 2002)

3.1.4. Jezera prelijepe Italije

Većina talijanskih jezera nalazi se u Lombardiji. Jezero Maggiore se nalazi duž lombardijsko-pijemontske granice i probija jednim svojim dijelom u Švicarsku. Uzduž jezera smjestili su se gradovi koji su danas turistička središta. U gradu Aroni postoji tvrđava koju je podigao Napoleon. Rocca di Angera je srednjovjekovni dvorac u kojem se nalazi dvorana fresaka, najstarijih primjeraka lombardijske gotike. Velik dio posjetitelja posjećuje Boromejske otoke, a od ostalih atrakcija treba spomenuti kapelicu Santa Caterina del Sasso, grad Verbaniju, Cannero Riviera, grad Asconu na švicarskom dijelu jezera Maggiore te također švicarski grad Locarno na sjevernom dijelu otoka.

Jezero Como je dobilo ime po istoimenom gradu koji se nalazi na južnom dijelu otoka. Jezero ima tri rukavca, ukupno je dugo 50 kilometara i široko oko dva kilometra. Od juga do sjevera jezero je raznoliko: dok se na jugu ističe rimski gradić Como, na sjeveru se mogu vidjeti predalpski vrhovi. U gradu Comu nalazi se većina atrakcija. Među njima se ističe katedrala, romanička crkva, žičara za planinsko selo Brunate, vile Balbianello, Serbelloni, Melzi, Carlotta, Monastero i Cipressi koje svjedoče o tome kako su se u prošlosti gradile vile na obali jezera te benediktinska opatija Abbazia di Piona iz 9. stoljeća.

Jezero Garda se ističe po tome što je sportski najrazvijenije. Zbog jakih sjevernih vjetrova mogući su sportovi poput jedriličarenja i paraglajdinga te drugi adrenalinski sportovi. Oko otoka postoje i najočuvaniji rimski ostaci u cijeloj sjevernoj Italiji. Giardino Sigurta je vrt koji se nalazi u blizini jezera i koji je atraktivan zbog ribnjaka i životinja koje slobodno šecu vrtom. Međutim, najveća atrakcija jezera Garda je Gardaland, zabavni park koji je jedan od centara obiteljskog turizma u Italiji. Tu se nalazi i utvrda Scagliera iz 13. stoljeća, u koju postoji samo jedan ulaz i to preko opkopa. I na ovom jezeru postoje vile, i to vila Romana u Desenzanu i vila Il Vittoriale. (Bramblett, 2003)

3.2. Srednja Italija

Srednja je Italija turistički veoma jaka regija zbog turističkih središta poput Rima, Firence, Pise i Siene.

3.2.1. Stari Rim

Grad Rim je kao glavni grad jedan od faktora privlačnosti kad je riječ o turizmu u Italiji. Jedinstven je po tome što je cijeli grad, koji je star 300 godina, veliki muzej jer se u svakoj četvrti mogu naći antički spomenici, umjetničke riznice, arhitektura u crkvama, galerijama te zaštićenim ruševinama.

Ovaj je grad i dom Vatikana, najmanjega grada države, ali i najvećeg svjetskog muzeja. Svakako treba spomenuti Sikstinsku kapelu, koja sadrži svod koji je izradio umjetnik Michelangelo, freske te ostala umjetnička djela koja su izradili Perugino, Sandro Botticelli, Domenico Ghirlandaio, Luca Signorelli, Rosselli, Fra Diamante, Pinturicchio i ostali umjetnici. Svaki umjetnik je ostavio svoj trag u Sikstinskoj kapeli, koja je zbog toga, ali i zbog velikog stupnja atraktivnosti, danas svjetski poznata. Od arhitekture u crkvama tu su i znamenitosti koje se nalaze u bazilici svetog Petra, koja sadrži kip istoimenog sveca, spomenik Aleksandru VII., riznicu u kojoj se nalazi draguljima optočen i pozlaćen križ te ostalo.

Još jedna rimska atrakcija je Panteon, rimski hram koji nazivaju i svjetskim čudom. Karakterizira ga prostrana unutrašnjost, proporcije, kupola visoka i široka 43,3 metra, kraljevske grobnice, grobnica renesansnog umjetnika Rafaela, mramorni ukrasi te fontana na čijoj je izgradnji sudjelovalo više umjetnika.

Rimski forum je glavni segment u mnogim gradskim turama po Rimu. Rastao je i postajao sve slaviji kako je i sam grad Rim jačao. Najviše promjena forum zadobiva tijekom vladavine prvog cara Augusta, za kojeg se govori da je grad od cigle pretvorio u mramor. Na forumu se nalaze Slavoluk Septimija Severa, Vestin hram i palača vestalskih djevice, Kastorov i Poluksov hram, Titov slavoluk, bazilika Maksencija i Konstantina, Vespazijanov te Saturnov hram.

Galerija Borghese je manji muzej koji posjeduje mnoge klasične, renesansne i neoklasične umjetnine. To je zapravo vila iz 17. stoljeća koju je nekadašnji vlasnik kardinal Scipio Borghese popunio umjetninama, a tamo se nalaze djela Berninija i Caravaggia, čiji je pokrovitelj bio upravo Borghese.

Kolosej je jedan od glavnih simbola grada Rima. Njega je otvorio car Tit, a poznat je i pod nazivom amfiteatar Flavijevaca. Ondje su se održavale borbe sa životinjama, koje su zabranjene 523. godine. Kolosej se može vidjeti na Slici 1.

Slika 1. Kolosej u Rimu

Izvor: <http://www.turismoroma.it/cosa-fare/colosseo-2> (16. 6. 2016.)

U Rimu postoje i mnogobrojni forumi, koji su većinom nazvani po nekadašnjim rimskim carevima ili božicama, kao što su Nerven forum, Forum Julija Cezara te Augustov forum.

Na brežuljku Kapitoliju nalaze se dva muzeja. Ondje se mogu, između ostalog, vidjeti umjetnine poput Konjaničkoga kipa Marka Aurelija, Umirućega Gala, Kapitolijske Venere, Mozaika s golubovima, Dvorane filozofa i Mozaika maski.

Velika zbirka antičke umjetnosti nalazi se u Rimskom nacionalnom muzeju. Zbirka je raspoređena na četiri različita mjesta, a najveće skulpture se nalaze u Palači iz 19. stoljeća koja nosi naziv Massimo alle Terme. U njoj se osim kipova poput Augustova kipa nalaze i drevni mozaici te freske.

Crkva Santa Maria del Popolo je reprezentativan primjer rimske umjetnosti i arhitekture. U njoj se nalaze velika umjetnička djela iz svih područja: slikarstva, kiparstva, arhitekture i primijenjenih umjetnosti. Najznačajnije umjetnine su Raspeće svetog Petra, kapela Chigi, Bramanteova apsida i mnoge druge. Treba spomenuti i crkvu San Clemente, čiji najstariji ostaci još nisu do kraja ni istraženi. Turisti također mogu razgledati i podzemne prolaze crkve.

Antička Ostia je nekada bila gradska luka, sve dok more nije povuklo nekoliko kilometara te je rijeka Tiber promijenila tok. Tijekom jačanja Rima dobila je muzej, forum, kupelji Sedam mudraca i ostale danas poznate znamenitosti. (Bramblett, 2003)

Kada je grad Rim u pitanju, svakako treba još spomenuti fontanu di Trevi. Fontanu je projektirao Nicola Salvi 1732. godine. Postoji legenda koja kaže da će se svaka osoba koja baci novčić u fontanu jednom vratiti u Rim. Fontana je prepoznatljiva po tome što je

naslonjena na stražnju stranu barokne palače. (Bramblett, 2003) Zbog velikog broja kulturno-povijesnih spomenika, može se zaključiti da je Rim kulturni centar Italije i glavno odredište onih koji žele doživjeti kulturni turizam u Italiji.

3.2.2. Firenca – kolijevka renesanse

Firenca je glavni grad talijanske pokrajine Toskane. To je regija koja se nalazi na zapadnom dijelu kopnene Italije. Često se Firenca naziva kolijevkom renesanse jer su u njoj djelovali mnogi renesansni umjetnici poput Michelangela i Botticellija. Također, ovdje je djelovao i Dante, čijom je zaslugom nastao talijanski književni jezik te je rođena talijanska književnost. U Firenci se nalazi muzej koji nosi naziv Uffizi, a doslovan prijevod te riječi s talijanskog je *uredi*; vlasnik tih ureda nekada je bila obitelj Medici. U muzeju se nalaze remek-djela poput Rođenja Venere iz 1486., Svete obitelji iz 1504., Proljeća iz 1478. te mnogih drugih djela.

I u Firenci postoji katedrala koja ima dva vidikovca – jedan na vrhu zvonika i drugi na vrhu kupole katedrale. Unutrašnjost je ukrašena freskama, dok se unutar katedrale nalazi i Michelangelova skulptura Pietà. Obitelj Medici je u Firenci ostavila mnoge galerije suvremene umjetnosti, kostime i srebrninu koje se nalaze u palači Pitti. Većinu umjetničkih djela u spomenutoj palači izradili su Rafaelo i Tiziano. (Bramblett, 2013)

3.2.3. Čudnovata Pisa

Najveća atrakcija grada Pise je svakako svjetski poznati Kosi toranj, koji je zapravo zvonik. Osim što je simbol grada Pise, uz rimski Kolosej je i simbol cijele države. To je 55 metara visok toranj koji je nagnut 4,5 metara. Do nagibanja je došlo zato što je toranj izrađen od mramora na pjeskovitom tlu. Iako izgleda nestabilno, mnogi turisti ga posjećuju upravo zbog njegove posebnosti i atraktivnosti. Osim Kosog tornja, gradska je atrakcija i glavni gradski trg koji nosi naziv Campo di Miracoli (Polje čudesa). To je trg na kojem se nalazi već spomenuti Kosi toranj, katedrala, krstionica te Camposanto, bivše groblje. U gradu se nalaze i muzeji Museo dell'Ópera del Duomo, Museo delle Sinopie te Museo San Matteo. (Bramblett, 2013)

3.2.4. Siena – grad opeke

Osim većih gradova postoje i oni manji, također privlačni, te se zbog toga mogu nazvati turističkim središtima. Tako u gradu Sieni u pokrajini Toskani postoje mnoge građevine od

crvene opeke, a grad je u prošlosti bio srednjovjekovno središte. Glavna atrakcija su Palazzo Pubblico, palača od opeke koja je bila srednjovjekovna gradska vijećnica, te Piazza del Campo, trg u obliku polumjeseca na kojem se i danas održava godišnja konjska utrka Palio. (Bramblett, 2013)

3.3. Talijansko primorje

Među turističkim središtima talijanskog primorja ističu se gradovi San Remo i Genova.

San Remo je grad koji leži između Capo Nera i Capo Verdea te je poznat kao glavni grad talijanske Rivijere cvijeća. Stari grad San Rema naziva se La Pigna, a karakteriziraju ga strme ulice i manji trgovi koji pokazuju snažan srednjovjekovni utjecaj na arhitekturu staroga grada. Ostatak grada je moderniziran, a poznat je i po Casinu koji je sagrađen 1905. godine.

San Remo se naziva gradom cvijeća zbog mnogobrojnih vrtova i gradskih parkova. Također, u ovom se gradu održava Talijanski glazbeni festival. (sanremoguide.it)

Osim kopnenog dijela, sastavni dio Italije su i dva veća otoka: Sardinija i Sicilija. Oba otoka imaju specifičnosti i povijesno-kulturnu baštinu zbog kojih pridonose turizmu Italije. Turističko središte su i Boromejski otoci, koji se nalaze u jezeru Maggiore.

3.3.1. Drevna Sardinija

Sardinija je otok smješten u Sredozemnom moru i većinskim dijelom je planinska regija. Glavni grad otoka je Cagliari, dok se na otoku nalaze još i Carbona Iglesias, Nuoro, Olbia, Tempio, Oristano Medio Campidano, Sassari i Ogliastra. Costa Smeralda (Slika 2.) je središte kupališnog turizma s uvalom Porto Cervo, koja je dobila ime po tome što izgledom slični na jelenje rogove.

Slika 2. Kneževa plaža u Arzacheni na Costi Esmeraldi

Izvor: <http://www.italia.it/en/discover-italy/sardinia.html> (29. 6. 2016.)

Jedna od atrakcija je i Gennargento, planinski masiv specifičan zbog velike raznolikosti flore i faune. Na Sardiniji se nalaze i ostaci nuragijske kulture u obliku mnogobrojnih kompleksa širom otoka. Danas su to arheološka nalazišta koja svjedoče o drevnim ritualima i obiteljskom životu nuragijske kulture. (www.italia.it/en/discover-italy/sardinia.html)

Na sjeveru otoka se nalazi i nacionalni park Maddalena, koji se sastoji od 7 otoka. Glavni otok je Maddalena, na kojem se nalaze glavna gradska jezgra, župna crkva svete Magdalene te ostala turistička infrastruktura. Nacionalni park je specifičan po plažama među kojima se ističe Ružičasta plaža, koja svoju karakterističnu boju duguje kosturima sitnih životinja. (www.italia.it/en/discover-italy/sardinia/poi/maddalena-archipelago-national-park.html)

3.3.2. Raskošna Sicilija

Sicilija je otok koji pripada državi Italiji i istovremeno najveća talijanska regija. Ta je regija raznolika zbog mnogih manjih otoka koji joj, uz Sicilijum, pripadaju, te obala, planina, polja, vulkana, a i zbog povijesnih i arheoloških znamenitosti.

Na otoku se nalazi grad Palermo, koji je poznat po normanskoj ostavštini. Normani su tako u Palermu ostavili normansku palaču te katedralu San Giovanni degli Eremiti, koju karakterizira mješavina mnogih stilova. Treba istaknuti pet crkvenih kupola, normanske grobnice, riznicu katedrale te klaustar s vrtom. Atraktivna je i katedrala u Monrealu koja se nalazi iznad grada Palerma.

Siciliji pripadaju i Liparski otoci, koji se nalaze sjeveroistočno od samog otoka Sicilije. Postoji 10 manjih i većih otoka, a najveći i nastanjeni su Lipari, Alicudi, Filicudi, Stromboli, Salina, Panarea i Vulcano. Na Liparskim otocima nalazi se istoimeni arheološki muzej, u kojem se između ostalog mogu naći i prikazi neolitskog naselja. Otok Salina je specifičan po tome što obiluje šumama i vinogradima. Da Liparski otoci imaju vulkansko podrijetlo vidljivo je na otoku Stromboliju, gdje istoimeni vulkan izbacuje iskre i užareno kamenje, te na otoku Vulcanu gdje trenutno neaktivan vulkan izbacuje sumpor. Panareu karakteriziraju manje uvale, čisto more i arheološko nalazište. Dok je Salina poznata po prirodnom kamenome mostu, Alicudi i Filicudi su najmanje razvijeni i naseljeni, što je opet njihova posebnost.

U gradu Taorminiju na Siciliji se nalazi vulkan Etna te druge atrakcije, od kojih se ističe grčko kazalište uklesano u stijenu. Vulkan Etna spada u skupinu najaktivnijih vulkana na svijetu te je najveći europski vulkan. Mogu se razgledati potoci lave te krateri na vrhu vulkana.

Siracuza je grad u kojem se također nalazi još jedno rimsko kazalište – najveće kazalište na otoku Siciliji. Također se u gradu nalazi i rimski amfiteatar, jedan od najvećih amfiteatara svoje vrste. Noto je grad primjer obnove sela i gradova u baroknom stilu, koji se i danas može vidjeti na katedrali i sačuvanim palačama.

Na Siciliji se nalazi i velik broj hramova, smještenih u dolini koja se naziva Valle dei Templi (Dolina hramova). Dolina pripada gradu Agrigentu i ondje se mogu vidjeti Heraklitov hram, Hram sloge, Herin hram i Zeusov hram. Još jedan hram i to najveći grčki hram na svijetu pod nazivom Hram G nalazi se u gradu Selinusu, gdje je i jedno od najvećih arheoloških nalazišta na svijetu. (Triagiani, 2004)

3.3.3. Boromejski otoci – kompleks palača i vrtova

Boromejski otoci nalaze se u jezeru Maggiore, a ime su dobili po obitelji Borromeo. Spomenuta obitelj je pretvorila otoke u 16. i 17. stoljeću u komplekse palača i vrtova, zbog čega su vrlo atraktivni. Postoje tri otoka: Isola Bella (Lijepi otok), Isola Madre (Otok Majka) i Isola Superiore ili Isola dei Pescatori (Otok ribara).

Većina atrakcija se nalazi na Isoli Belli. Treba istaknuti palaču Borromeo, koja dominira otokom. U njoj se nalazi i zbirka starinskih instrumenata, ali i tapiserije koje se zasnivaju na temi jednoroga. Također, na otoku se može vidjeti i najveći čempres u Europi, koji ima 200 godina. Na Isoli Madri nalaze se botanički vrtovi s egzotičnim biljem, dok je Isola Superiore turističko mjesto u kojem obitelj Borromeo nije ostavila svoj otisak.

4. TURIZAM FRANCUSKE

Francuska je vodeća turistička zemlja. Od selektivnih oblika turizma prevladavaju kupališni, izletnički, kulturni, skijaški i agroturizam. Pariz kao glavna asocijacija na Francusku i Eiffelov toranj kao glavna asocijacija na Pariz francuski su simboli turizma i privlačan faktor za turiste iz cijelog svijeta.

4.1. Selektivni oblici turizma

I Francuska, kao i Italija, temelji svoj turizam na svojoj povijesnoj ostavštini te prirodnoj i kulturnoj baštini. Zbog toga je posebice razvijen kulturni turizam, koji je najviše moguć u gradovima poput Pariza, Strasbourga, Bordeauxa i ostalih gradova. Zbog dobrog položaja i povoljne klime moguć je i kupališni turizam, izrazito razvijen na francuskoj Azurnoj obali, koja je i svjetski poznata.

Nadalje, Francuska prednjači i kada se gleda gastronomski i vinski turizam; prednjače pokrajine poput Champagne i Provanse. Razvijen je i skijaški turizam, kojem također ide u prilog hladnija klima koja prevladava na području francuskih Alpa. Glavna skijališta u Francuskoj su:

1. Alpe d'Huez
2. Les 2 Alpes
3. Tignes
4. Val Thorens
5. Valmeinier (www.uniline.hr).

4.2. Znamenitosti na UNESCO-ovoj listi

Francuska ima ukupno 41 znamenitost na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine. Od toga njih 37 spada u kulturnu baštinu. Na listi se nalaze mnoge crkve, katedrale, palače, dijelovi gradova Pariza, Lyona te Albija, 12 Vaubanovih fortifikacijskih građevina, povijesni centri poput onog u gradu Avignonu s papinskom palačom i ostalim atrakcijama, palače i ostalo.

Posebna kulturna baština je i kanal Midi, koji je dug 360 kilometara i poseban po 328 struktura koje čine brane, akvadukti, mostovi, tuneli i ostalo.

Tri su prirodne baštine koje se nalaze na UNESCO-ovoj listi, a to su zaljev Porto, koji je dio regionalnog nacionalnog parka Korzike, lagune Nove Kaledonije koje se sastoje od šest pomorskih klastera koje karakteriziraju koraljni grebeni i povezani ekosustavi u pacifičkom arhipelagu Nove Kaledonije te nacionalni park La Reunion, koji se nalazi na istoimenom otoku u Indijskom oceanu, koji karakteriziraju velik broj endemskih vrsta.

Još jedna baština Francuske koja spada u grupu mješovitih baština prema UNESCO-u je planina Perdu koja se nalazi na području Pirineja, odnosno na granici Francuske i Španjolske. To je područje koje prikazuje spoj prirodnih posebnosti i poljoprivrednog načina života. (www.whc.unesco.hr)

5. TURISTIČKE REGIJE FRANCUSKE

U ovom će se poglavlju detaljnije opisati turističke regije Francuske koje se mogu podijeliti na:

1. mediteransku obalu
2. Pariški bazen
3. Centralni masiv
4. atlantsku obalu
5. Pirineje
6. francuske Alpe. (www.unwto.org)

5.1. Mediteranska obala

Mediteranska obala je turistička regija usmjerena prije svega prema kupališnom i ljetnom turizmu. Također, regiji pripadaju gradovi poput Nice, Avignona i Marseilla.

5.1.1. Nica – grad tradicije

Nica je grad na jugu Francuske, točnije, smješten je na Azurnoj obali. Osim po svojoj popularnosti među glumačkim zvijezdama, Nica je poznata i po bogatoj kulturi. Današnja Nica je zadržala vlastiti dijalekt, kuhinju i tradiciju, što se može vidjeti posebice u staroj Nici, starom dijelu grada. Također, treba spomenuti Promenade des Anglais, odnosno najpoznatiju svjetsku šetnicu koja se nalazi duž Zaljeva anđela.

Kulturni turizam u Nici je zasnovan na gradskim muzejima. U Matisseovu muzeju nalaze se slike istoimenog umjetnika, Henrija Matissea, a smještene su u talijansku vilu iz 17. stoljeća. Muzej moderne i suvremene umjetnosti karakteriziraju lukovi na četiri velika mramorna stupa povezana staklenim prolazima. U gradskoj palači iz 19. stoljeća nalazi se Muzej lijepih umjetnosti gdje je izložena zbirka umjetnina, koje potječu već iz 17. stoljeća, a također se u istom nalaze radovi impresionista i postimpresionista. Chagallov muzej je građen radi smještanja 17 Chagallovih djela u okviru serije Biblijske poruke.

Od ostalih atrakcija u gradu Nici treba spomenuti bulevar Cimiez gdje se nalaze vrtovi i vile, luku Lympia, katedralu sv. Nikole te cvjetni park Phenix i Muzej azijskih umjetnosti unutar parka, isto kao i najveći europski staklenik s velikim brojem biljaka. (Gauldie i Peregrine, 2004)

5.1.2. Azurni Marseille

Marseille slovi kao najstariji grad u Francuskoj, koji su prije više od 2600 godina sagradili grčki doseljenici. To je grad na Azurnoj obali, okrenut prema moru, i trgovačko žarište.

Stara luka je atrakcija koja je, iako više nije sjedište pomorske trgovine, i dalje posjećen dio grada koji karakteriziraju mnogobrojni restorani. Crkva Notre Dame de la Garde, izgrađena u romaničko-bizantskom stilu, jedan je od glavnih motiva grada Marseillea. Najstariji dio Marseillea je Le Panier, u kojem se nalaze Vieille Charité, odnosno kulturni centar te muzeji i arheološka zbirka posvećeni afričkoj, oceanijskoj i američko-indijanskoj umjetnosti.

Palaču Longchamp karakteriziraju vodeni tornjevi, vodoscoci, stupovi i kipovi životinja, a tamo se nalazi i muzej lijepih umjetnosti i prirodne povijesti. Od muzeja treba istaknuti i muzej Grobet – Labadié, smješten u nekadašnjoj vili istoimene marsejske obitelji čiji su pripadnici bili ljubitelji umjetnina. Utvrda sv. Nikole nalazi se na južnoj strani Stare luke koju je sagradio Luj XIV., a specifična je po tome što su topovi utvrde usmjereni na sam grad. Treba spomenuti i Muzej fajanse, u kojem se nalazi zbirka keramike i lončarije. (Gauldie i Peregrine, 2004)

Avignon je grad poznat po svojoj Palači papa, rimskom teatru, vrtovima, mostu i muzejima poput Muzeja naranči što je naziv umjetničkog i povijesnog muzeja. (<http://ca.france.fr/en/cities/rubric/41502/avignon-aix-provence-marseille-nice>)

5.2. Pariški bazen

Pariški bazen je turistički jaka regija prije svega jer joj pripada glavni grad Francuske, Pariz.

5.2.1. Grad ljubavi – Pariz

Pariz je glavni grad Francuske, u kojem se nalazi i glavni simbol Francuske: Eiffelov toranj. Iako je grad najpoznatiji po spomenutom tornju, u Parizu se nalazi mnoštvo turističkih atrakcija zbog kojih ga velik broj turista posjećuje. (Boicos, Gibson i Johnson, 2012)

Eiffelov toranj je građevina visoka 320 metara i teška 10 100 tona. Toranj je konstruirao Gustav Eiffel. Eiffelov toranj se sastoji od vidikovca na najvišem dijelu tornja, a na istoj razini se nalazi i „dnevna soba“ Gustava Eiffela. Toranj je atraktivan i noću, jer je osvijetljen rasvjetom od 292 000 vata. Cinémax je mali muzej na prvoj razini, a u njemu je predstavljena povijest tornja koristeći se različitim medijima prikazivanja. Ispred tornja se nalaze dugački vrtovi nazvani Champ de Mars, na kojima su se nekad održavali vojni mimohodi.

Muzej Louvre slovi kao jedan od najpoznatijih svjetskih muzeja, a sadrži više od 350 000 izložaka. Građevinu je u 18. stoljeću Napoleon pretvorio u muzej, u kojem se nalazi vjerojatno najpoznatija slika na svijetu – *Mona Lisa* Leonarda da Vincija, opisana kao žena sa zagonetnim smiješkom.

Staklena piramida je konstrukcija visoka jedan metar izrađena od čeličnih cijevi i postavljena 1989. godine. Od ostalih izložaka treba spomenuti helenističku statu Milosku Veneru te Meduzinu splav – romantičarsku sliku iz 19. stoljeća. Zbirke u Louvreu su podijeljene na francusko slikarstvo, francusko kiparstvo, egipatske starine, grčke starine, orijentalne starine, talijansko slikarstvo, talijansko kiparstvo, flamansko slikarstvo, primijenjenu umjetnost i islamsku umjetnost.

Muzej Orsay je nekadašnji kolodvor prenamijenjen u muzej. U njemu se nalaze različite umjetnine iz razdoblja od 1848. do 1914. godine. Najatraktivnija djela u muzeju su Van Goghove slike, od kojih se ističe *Spavaća soba u Arlesu*. Osim spomenute, u muzeju se nalaze i druge poznate slike: *Plavi lopoči*, *Jane Avril pleše* te *Lijepa Angèla*.

Katedrala Notre Dame je zemljopisno i duhovno središte Francuske te remek-djelo gotike. Prepoznatljiva je po pročelju, Bogorodičinom portalu, 269 metara visokim tornjevima koji se nalaze na ulazu, šiljastom tornju, rozetama, kipu Bogorodice s Djetetom te riznici u kojoj se nalaze rukopisi i relikvije.

Osim Eiffelova tornja, simbol grada je i Arc de Triomphe, odnosno Slavoluk pobjede. Slavoluk je danas često polazište utrka i središte javnih zbivanja. Na vrhu Slavoluka postoji

vidikovac, dok je u sklopu Slavoluka i muzej o povijest gradnje i detaljima događaja koji su se zbivali oko njega. Na Slavoluku se nalazi i reljef koji nosi naziv Napoleonov trijumf.

Panthéon je danas počivalište najvećih građana Pariza. Dobio je ime po Pantheonu u Rimu i na njega je trebao sličiti. U Panthéonu se nalaze galerije smještene u kupoli, kriptu, Foucaultovo njihalo, freske sv. Genoveve, spomenik Diderotu, Voltaireova grobnica te grobnica Victora Hugoa. (Gerrard i Dailey, 2003)

5.2.2. UNESCO-ov Strasbourg

Strasbourg je grad na sjeveroistočnom dijelu Francuske, uz granicu s Njemačkom. Glavna atrakcija ovoga grada je sam centar grada, koji se nalazi pod zaštitom UNESCO-a. Ujedno je to i prvi urbani dio grada u cijeloj državi koji se našao na UNESCO-ovoj listi.

Iako je u prošlosti doživio i oštećenja nastala zbog rata, u Strasbourg se uspjela sačuvati njegova raznolika baština. Primjer toga je katedrala Notre Dame, koja je visoka 142 metra i bila je najviša građevina do 19. stoljeća na tim prostorima. Njemačka carska četvrt bitna je zbog činjenice da se ondje nalaze europske institucije. Osim kulturnog turizma, u Strasbourg je moguć i gastronomski turizam s obzirom na to da je sam grad prepoznatljiv po svojoj gastronomiji.

Ostale atrakcije na području Strasbourga su Trg male Francuske, Trg Republike gdje se nalaze povijesne građevine iz doba Njemačkog Carstva, Europska četvrt, muzej Notre Dame i Muzej moderne i suvremene umjetnosti te pivovare u kojima je moguće razvijati industrijski turizam. (ca.france.fr/en/cities/rubric/28555/strasbourg-0)

5.3. Centralni masiv

Centralni masiv spada među najslabije turističke regije Francuske, međutim razvijen je termalni turizam što olakšava dobro očuvano prirodno okruženje, posebno u pokrajini Auvergne u kojoj se nalazi drugo najvažnije spa područje u Francuskoj. Kao *wellness* centar može se izdvojiti Vichy Celestin.

Klima omogućava sportski i zimski turizam, točnije zimske sportove poput alpskog skijanja, skijaškog hodanja, bordanja na snijegu, a ljeti je regija također okrenuta sportu aktivnostima kao što su rafting, paraglajding i sportsko penjanje.

Područje obiluje i različitim festivalima poput Festivala uličnoga kazališta u Aurillacu, Internacionalnog festivala kratkog filma, festivala Chaise – Dieu (festivala klasične glazbe) te Europavox festivala. (uk.france.fr/en/discover/auvergne-nature-destination)

5.4. Atlantska obala

Turističku regiju atlantske obale čine Normandija i Bretanja, pokrajine na sjeveru Francuske.

5.4.1. Normandija – rodno mjesto impresionizma

Normandija je pokrajina poznata po tapiseriji Bayeux i otoku Mont saint Michel, koji se nalazi i na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine. Normandija se naziva i rodnim mjestom impresionizma, zbog čega je razvijen kulturni i umjetnički turizam. Grad Rouen je glavni grad pokrajine Normandije te je ujedno kulturno, povijesno i gastronomsko središte. U gradu se nalazi više muzeja te crkva posvećena Ivani Orleanskoj, a Victor Hugo je grad opisao kao grad stotinu tornjeva. (uk.france.fr/en/feel-normandy)

5.4.2. Bretanja – mjesto prošlosti i budućnosti

Pokrajinu Bretanju karakteriziraju klifovi, plaže, otoci, velika područja šuma te srednjovjekovna arhitektura. Sve je to čini specifičnom zbog velikih geografskih razlika unutar jedne pokrajine. Glavno središte Bretanje je Rennes, koji se nalazi nedaleko od Pariza te je grad prošlosti i budućnosti; zbog očuvane baštine stare 2000 godina te sveučilišta i mnogobrojnih festivala. Važna atrakcija je Parc du Thabor, park sagrađen tijekom Drugog carstva te se unutar njega nalaze fontane, skulpture i mnogobrojne biljke. (uk.france.fr/en/feel-brittany)

5.5. Pirineji

Na području turističke regije Pirineja nalazi se svetište Lourdes, središte hodočasničkog turizma. To je jedno od najpoznatijih svetišta na svijetu.

Bordeaux je grad na jugozapadnoj obali Francuske. Osim što je to turistički grad, razvijen je i kongresni turizam kao selektivni oblik turizma.

Također, u Bordeauxu postoji velik broj muzeja zbog čega je ovdje moguće razvijati i kulturni turizam. Muzej moderne i suvremene umjetnosti CAPC posjeduje jednu od najbogatijih zbirki moderne i suvremene umjetnosti u Francuskoj. Ostali muzeji koji doprinose kulturnom turizmu grada su Nacionalni muzej, Muzej likovnih umjetnosti, Muzej francuskog stvaralaštva i Muzej dekorativne umjetnosti i dizajna.

Atrakcija grada je i La Cité du Vin, vinarija koju je moguće razgledati te se upoznati s proizvodnjom vina. Sama vinarija je vrlo atraktivnog izgleda (Slika 3.).

Slika 3. La Cité du Vin u Bordeauxu

Izvor: [http://www.bordeaux-tourism.co.uk/offre/recherche/cultural-heritage/5/~/\(page\)/3](http://www.bordeaux-tourism.co.uk/offre/recherche/cultural-heritage/5/~/(page)/3) (25. 8. 2016.)

Od ostalih atrakcija Bordeauxa potrebno je spomenuti botanički vrt, koji je dug 600 metara, zvonik Pey Berland, palaču Rohan, zvonik svetog Mihaela te ostale. (www.bordeaux-tourism.co.uk)

5.6. Francuske Alpe

Na području turističke regije francuskih Alpa nalaze se skijališta poput Chamonixa i Val d'Iserea, ali i Grenoble poznat po tome da se preoblikovao u grad koji prati kulturne, društvene i industrijske trendove. Od atrakcija mogu se izdvojiti Muzej umjetnosti Grenoble izgrađen 1798. godine te dvorac Domaine de Vizille s parkovima na velikim površinama te također muzejom posvećenim Francuskoj revoluciji. (www.grenoble-tourisme.com)

6. PREKOMORSKI TERITORIJ FRANCUSKE

Zbog osvajanja iz prošlosti, Francuskoj pripadaju i prekomorski posjedi koji su također bitni kada je riječ o turizmu Francuske. Najviše se ističu Francuska Gvajana te Gvadalupa. Prekomorski posjedi podijeljeni su u četiri regije: Gvadalupu, Francusku Gvajanu, Martinik i Reunion.

6.1. Gvadalupa

Gvadalupa je naziv za cjelokupno otočje, ali isto tako i za najveći otok u arhipelagu. Otočje se nalazi u Karipskome moru, oko 600 kilometara sjeverno od obale Južne Amerike. Najveći otok (Gvadalupa) rijekom je podijeljen na dva dijela. Dok je zapad otoka poznat po tropskoj šumi, druga strana je centar arhipelaga.

U sklopu otočja nalaze se četiri rezervata prirode. Također, na otočju je moguć kupališni i sportski turizam. Od kulturnih i povijesnih komponenata potrebno je spomenuti Napoleonovu utvrdu. Turisti posjećuju otoke Marie Galante i Les Saintes, koji se sastoji od dva otoka.

Karakteristika otočja zbog kojih je toliko posjećeno je njegova raznovrsna gastronomija te miješanje različitih kultura: afričke, europske, indijske i američke, koje su utjecale na današnji izgled otočja. (www.visitguadeloupe.co.uk/)

6.2. Francuska Gvajana

Francuska Gvajana je najveća i najudaljenija francuska prekomorska regija i jedina francuska regija koja se nalazi u Južnoj Americi. Smještena je između Republike Surinam i Brazila. Stanovništvo se većinom nalazi u gradovima Cayenneu, Kourouu i Saint Laurentu. Zbog sačuvanog okoliša moguć je ekoturizam kao selektivni oblik turizma.

Na području ovog prekomorskog dijela nalazi se i jedan dio amazonske prašume. Potrebno je spomenuti i da se u Cayenneu nalazi močvara Kaw (Slika 4.), i također regionalni park prirode, u kojem se nalazi rijetka vrsta ptice – crveni ibis.

Slika 4. Močvara Kaw

Izvor: http://ca.france.fr/en/discover/french-guiana?utm_source=Rendezvousenfrance.com&utm_medium=Nom_de_Domaine&utm_campaign=Redirection_Domaine (26. 8. 2016.)

Ovaj francuski departman je specifičan i po tome što se tamo može pronaći suživot više kultura: kulture američkih Indijanaca te skupina iz dijelova Afrike, prekomorske regije Martinik te Azije. Takav suživot, odnosno kultura nosi ime Crni maruni.

Od kulturnih atrakcija treba spomenuti Svemirski muzej u Kourouu te ruševine Bagne, kao i karneval u Cayenneu kao jedno od atraktivnih događanja na ovom francuskom prekomorskom posjedu. (ca.france.fr/en/discover/french-guiana)

6.3. Martinik

Martinik se kao i otočje Gvadalupe nalazi u Karipskome moru. Dio je i takozvanih Windwardskih otoka. Sličan je i Francuskoj Gvajani po tome što se i ovdje može naći mješavina više kultura: američko-indijanske, europske, afričke, indijske, levantinske te azijske.

Sjeverni dio otoka prekriva tropska šuma i u tome se dijelu odvija sportski turizam. Na južnom dijelu otoka nalaze se tipične karipske pješčane plaže.

Martinik je središte i poslovnog turizma zbog strukture koja to omogućava, a to su elitni hoteli, centar za konvencije itd. Također, otok je privlačan i zbog svoje tradicionalne glazbe poput zouka i mazurke te autentičnih začina poput vanilije, cimeta i muškarnog oraščića. (ca.france.fr/en/discover/martinique)

6.4. Réunion

Otoci Réunion nalaze se u Indijskom oceanu, 800 km istočno od Madagaskara. Zajedno s Mauricijusom i Rodrigezom tvori Madagaskarski arhipelag. Najveća atrakcija ovog otočja je vulkan Piton de la Fournaise, koji ima periode kada je aktivan.

Također, na području otočja postoji kontrastni reljef podijeljen na četiri cjeline: zeleni dio s tri velika prirodna rezervata – Salazie, Cilaos i Mafate; plavi dio u kojem se nalaze lagune Saint Gilles, Saint Leu i Saint Pierre; zlatni dio s pješčanim plažama i šareni dio Réuniona koji karakteriziraju vrtovi i tropsko cvijeće. Glavni grad otočja Réunion je Saint Denis. (ca.france.fr/en/discover/martinique)

7. USPOREDBA PO TURISTIČKIM DOLASCIMA

Francuska i Italija susjedne su zemlje koje imaju i poneke zajedničke karakteristike. Obje države imaju bogato kulturno-povijesno nasljeđe, izlaz na more što omogućava kupališni turizam, a u njihove teritorije spadaju i Alpe zbog kojih mogu razvijati skijaški turizam, te prirodne ljepote kao još jedan privlačan faktor.

Na Tablici 1. može se vidjeti kako Francuska prevladava u broju dolazaka stranih turista, međutim, pozitivno je to što se broj dolazaka iz godine u godinu u obje države povećavao.

Tablica 1. Usporedba broja dolazaka stranih turista u Italiju i Francusku

Država	Dolasci u 2011.	Dolasci u 2012.	Dolasci u 2013.	Dolasci u 2014.
Italija	46.119.000	46.360.000	47.704.000	48.576.000
Francuska	80.499.000	81.980.000	83.634.000	83.767.000

Izvor: <http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL> (15. 6. 2016.)

Međutim, francuskom razvoju turizma probleme stvara faktor sigurnosti. Zbog količine terorističkih napada, Francuska kao turističko odredište postaje manje atraktivna te posebice Pariz, kao glavni grad, u kojem se dogodio teroristički napad. Na temelju te činjenice, za Italiju se može reći da je manje rizična zemlja za dolazak turista od spomenute Francuske.

Kada se na europskoj razini uspoređuju države koje ostvaruju najbolje turističke brojke, rezultati idu u prilog Francuskoj, kao što je i vidljivo u Tablici 2. Dok se Francuska nalazi na prvome mjestu po broju internacionalnih dolazaka u milijunima, Italija je na trećemu mjestu te je zaostatak Italije za Francuskom skoro dvostruk. Kada je riječ o prihodima, na europskoj razini, Francuska se nalazi na drugom, a Italija na četvrtome mjestu. Kada se uspoređuju postignuti prihodi obiju država, ne primjećuje se velik zaostatak Italije kao što je situacija kod broja internacionalnih dolazaka.

Tablica 2. Top 5 europskih turističkih zemalja u internacionalnom turizmu

Internacionalni dolasci (u milijunima)				Prihodi (u milijardama dolara (\$))			
Zemlje	2014	2015	U %	Zemlje	2014	2015	U %
1. Francuska	83,7	84,5	0,9	1. Španjolska	65,1	56,5	4,0
2. Španjolska	64,9	68,2	5,0	2. Francuska	57,4	45,9	-5,4
3. Italija	48,6	50,7	4,4	3. Velika Britanija	46,6	42,4	-2,0
4. Turska	39,8	n. i.	n. i.	4. Italija	50,5	39,4	3,8
5. Njemačka	33,0	35,0	6,0	5. Njemačka	43,3	36,9	1,9

Izvor: <http://www.enit.it/en/studies-and-research.html> (26. 8. 2016.)

Treba spomenuti i da su obje zemlje u plusu kada se gledaju internacionalni dolasci, međutim obje zemlje su ostvarile manje prihode u 2015., nego što su ostvarile u 2014. godini.

Do 2030. godine svjetska turistička organizacija, UNWTO, očekuje porast turističkih dolazaka na otprilike 1,8 milijardi. Generalna skupština UNWTO-a donosi izvješće u kojem potvrđuje da je turizam itekako u porastu u protekla dva stoljeća te da širom svijeta broj međunarodnih dolazaka godišnje raste za 3,3 %. (www.puretourism.it)

8. USPOREDBA PO TURISTIČKIM NOĆENJIMA

Obje zemlje imaju koristi od turističkih dolazaka te općenito od turizma. Zbog toga se ulaže i u smještajne kapacitete, u čemu obje zemlje prednjače u Europi, ali i u svijetu.

Kada se gleda broj smještaja, Italija prednjači pred Francuskom. Međutim, Francuska ipak ima više kreveta u usporedbi s Italijom. Isto tako, u 2013. godini je Francuska ostvarila 403,6 milijuna noćenja, što je više od 376,7 milijuna noćenja na području Italije (Tablica 3.).

Tablica 3. Turistička noćenja u 2013. godini

Država	Broj smještaja (u jedinicama)	Kreveti (u tisućama)	Noćenja (u milijunima)
Francuska	28 246	5049,7	403,6
Italija	157 521	4728,2	376,7

Izvor: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Tourist_accommodation_establishments,_2013_YB15-de.png&oldid=219922 (26. 8. 2016.)

U sljedećoj godini su obje zemlje postigle bolje rezultate u većini sagledanih segmenata. Odnosno, obje su zemlje povećale broj svojih smještajnih kapaciteta i kreveta. Međutim, Francuska je postigla slabije rezultate u 2014. godini, kada se gledaju noćenja u milijunima (Tablica 4.).

Tablica 4. Turistička noćenja u 2014. godini

Država	Broj smještaja (u jedinicama)	Kreveti (u tisućama)	Noćenja (u milijunima)
Francuska	28 895	5109,9	402,3
Italija	158 412	4849,4	378,2

Izvor: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/File:Tourist_accommodation_establishments,_2014_YB16.png (26. 8. 2016.)

Također, usporedit će se i turističke regije Italije i Francuske. Na području Italije, turističke regije podijeljene su na sjevernu, srednju Italiju i talijansko primorje. U Tablici 5. može se vidjeti da je po turističkim noćenjima u 2014. najuspješnija bila sjeverna Italija, s 209,6 milijuna noćenja, što joj osiguravaju brojne atrakcije i turistička središta.

Tablica 5. Turistička noćenja po turističkim regijama u Italiji

	Noćenja u 2014. godini (u mil.)
Sjeverna Italija	209,6
Srednja Italija	98
Talijansko primorje	67,6
UKUPNO:	372,2

Izvor: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer/?year=&chapter=10&mids=2,76&o=1,1&center=43.74877,10.60687,5&nutsI=ITC3&> (15. 3. 2017.)

Na području Francuske postoji 6 turističkih regija, od kojih je najuspješniji Pariški bazen (Tablica 6.).

Tablica 6. Turistička noćenja po turističkim regijama u Francuskoj

	Noćenja u 2014. godini (u mil.)
Meditranska obala	96,8
Pariški bazen	108,6
Centralni masiv	17,9
Atlantska obala	68,9
Pirineji	47,8
Francuske Alpe	51,1
UKUPNO:	391,1

Izvor: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer/?year=&chapter=10&mids=2,76&o=1,1&center=43.74877,10.60687,5&nutsI d=ITC3&> (15. 3. 2017.)

Na temelju dobivenih rezultata i na temelju sličnih karakteristika i turističke orijentacije moguće je usporediti talijanske i francuske regije (Tablica 7.). Može se primijetiti da slične karakteristike imaju talijanska regija sjeverna Italija te francuske regije francuske Alpe i atlantska obala.

Tablica 7. Usporedba noćenja turističkih regija Italije i Francuske

Sjeverna Italija (u mil. noćenja)	Francuske Alpe i atlantska obala (u mil. noćenja)
209,6	120
Srednja Italija (u mil. noćenja)	Pariški bazen i centralni masiv (u mil. noćenja)
98	126,5
Talijansko primorje (u mil. noćenja)	Mediteranska obala i Pirineji (u mil. noćenja)
67,6	144,6
372,2	391,1

Izvor: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer/?year=&chapter=10&mids=2,76&o=1,1&center=43.74877,10.60687,5&nutsI d=ITC3&> (15. 3. 2017.)

Prema dobivenim rezultatima nakon usporedbe, može se zaključiti da je sjeverna Italija u prednosti što se tiče noćenja i u usporedbi s francuskim Alpama i atlantskom obalom. Međutim, u drugim dvjema stavkama francuske su regije objavile bolje rezultate od talijanskih regija.

9. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

U ovome odlomku prikazat će se rezultati anketnog upitnika pomoću grafova i tabela. Anketnom upitniku pristupilo je 75 ispitanika od kojih je 50 ženskog spola, a 25 muškog spola. Upitniku su pristupile osobe svih dobnih skupina. Anketni upitnik trajao je 10 dana, točnije od 28. svibnja do 6. lipnja 2017. godine.

Tablica 8. Spol ispitanika

	Broj ispitanika	Postotak
Ženski spol	50	67,6 %
Muški spol	25	33,8 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 1. Spol ispitanika

Izvor: autoričina izrada

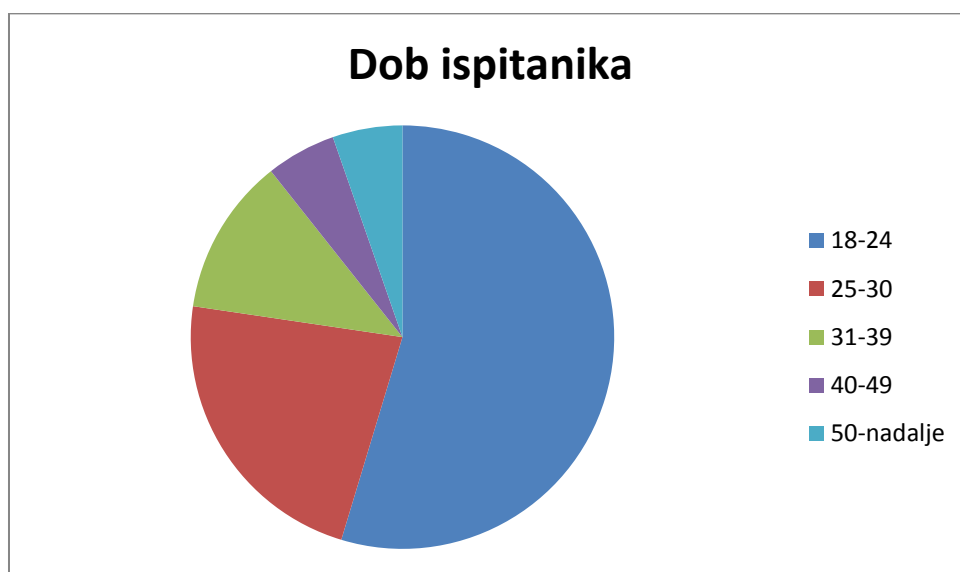
Istraživanju je pristupilo 75 ispitanika, 50 ženskog spola (67,6 %) i 25 muškog spola (33,8 %).

Tablica 9. Dob ispitanika

	Broj ispitanika	Postotak
18 – 24	41	54,7 %
25 – 30	17	22,7 %
31 – 39	9	12 %
40 – 49	4	5,3 %
50 – nadalje	4	5,3 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 2. Dob ispitanika

Izvor: autoričina izrada

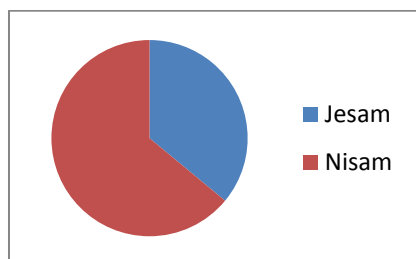
Istraživanju je pristupio 41 ispitanik dobne skupine 18 – 24 godina što je ukupno 54,7 %. Iz dobne skupine 25 – 30 pristupilo je njih 17, točnije 22,7 %. 12 % odnosno njih 9 je pristupilo iz dobne skupine 31 – 39, 4 ispitanika odnosno ukupno 5,3 % je pristupilo od 40 do 49. Ispitanika od 50 pa nadalje je pristupilo također 4 što je ukupno 5,3 %.

Tablica 10. Jeste li posjetili Italiju?

	Broj ispitanika	Postotak
Jesam	27	36 %
Nisam	48	64 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 3. Jeste li posjetili Italiju?

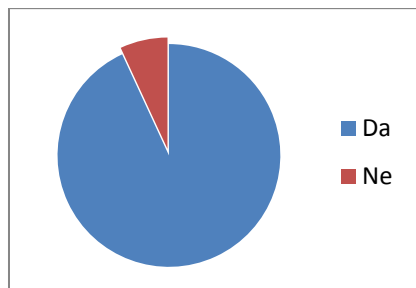
Izvor: autoričina izrada

Tablica 11. Ako niste, biste li željeli?

	Broj ispitanika	Postotak
Da	54	93,1 %
Ne	4	6,9 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 4. Ako niste, biste li željeli?

Izvor: autoričina izrada

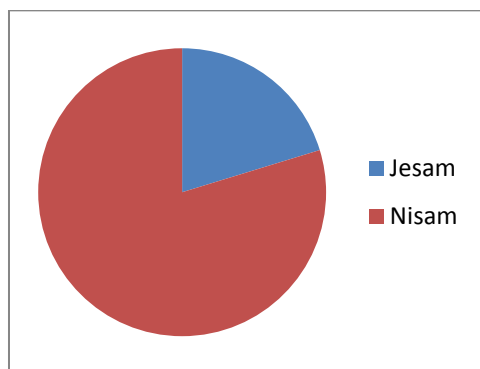
Pomoću ankete također se saznaje da je Italiju od 75 ispitanika posjetilo njih 27, točnije 36 %, a željelo bi ih 54, odnosno 93 %.

Tablica 12. Jeste li posjetili Francusku?

	Broj ispitanika	Postotak
Jesam	15	20,3 %
Nisam	59	79,9 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 5. Jeste li posjetili Francusku?

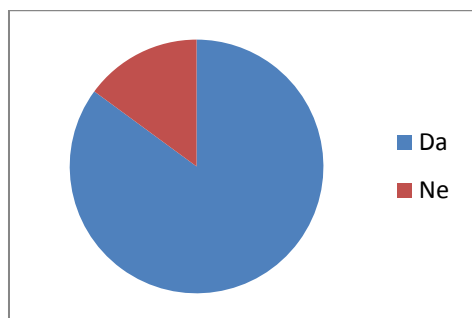
Izvor: autoričina izrada

Tablica 13. Ako niste, biste li željeli?

	Broj ispitanika	Postotak
Da	57	86,4 %
Ne	10	15,2 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 6. Ako niste, biste li željeli?

Izvor: autoričina izrada

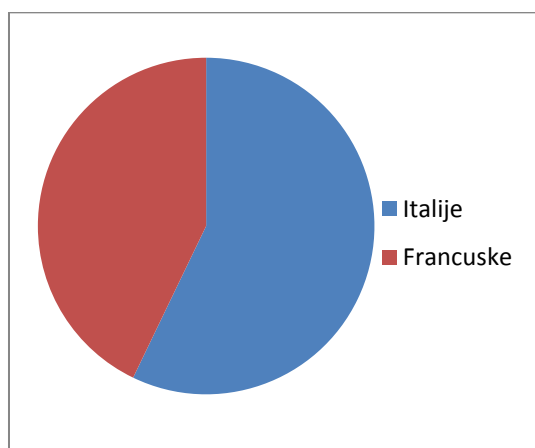
Od svih ispitanika, Francusku je posjetilo samo njih 15, odnosno 20,3 %, a željelo bi je posjetiti njih 57, tj. 86,4 %.

Tablica 14. Zanima li Vas više turizam Italije ili Francuske?

	Broj ispitanika	Postotak
Italije	44	58,7 %
Francuske	33	44 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 7. Zanima li Vas više turizam Italije ili Francuske?

Izvor: autoričina izrada

Za turizam i znamenitosti Italije zanima se 58,7 % više ispitanika, odnosno njih 44, dok za turističku ponudu Francuske njih 33, tj. 44 %.

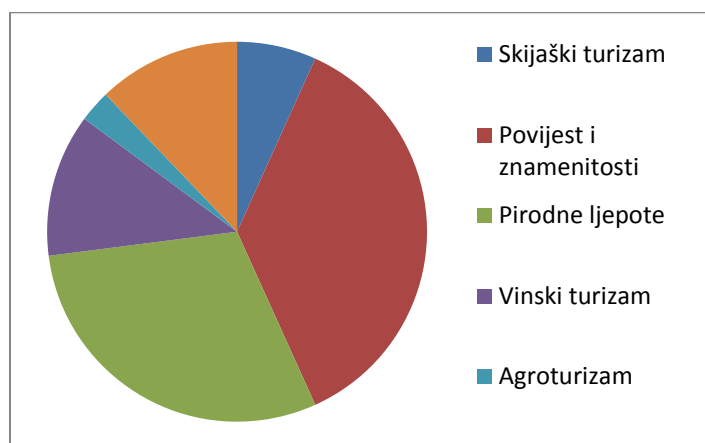
Sljedeće pitanje u upitniku je zbog čega se ispitanici više zanimaju za odabranu zemlju. Najviše odgovora je zbog prirodnih ljepota i znamenitosti, povijesti i arhitekture, populacije, gastronomije i vina.

Tablica 15. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Italiju?

	Broj ispitanika	Postotak
Skijaški turizam	5	6,8 %
Povijest i znamenitosti	27	36,5 %
Prirodne ljepote	22	29,7 %
Vinski turizam	9	12,2 %
Agroturizam	2	2,7 %
Kupališni turizam	9	12,2 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 8. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Italiju?

Izvor: autoričina izrada

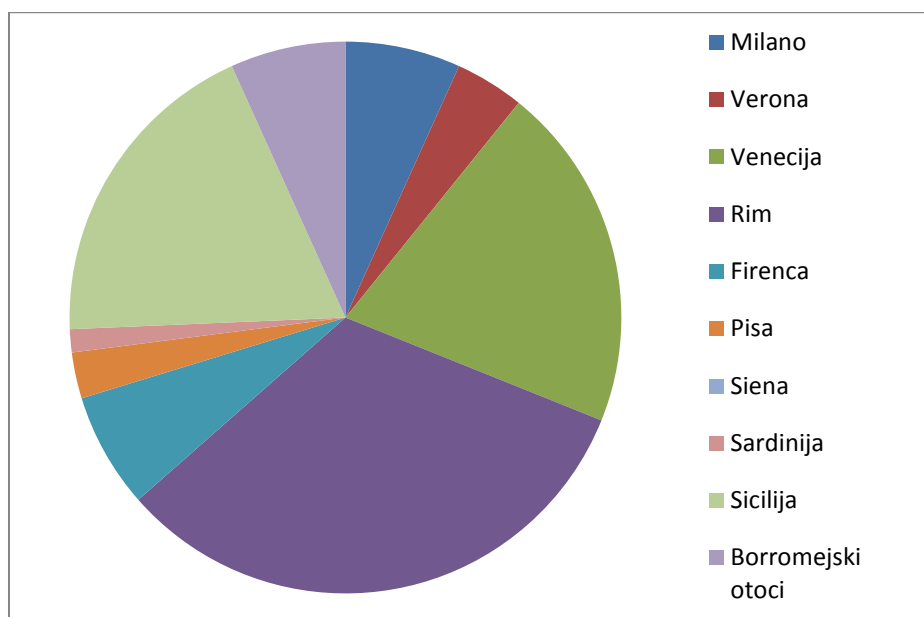
Najviše ispitanika, njih 27 (6,5 %), željelo bi posjetiti Italiju zbog povijesti i znamenitosti, zbog prirodnih ljepota njih 22 (29,7 %), zbog vinskog turizma njih 9 (12,2 %), njih 2 (2,7 %) zbog agroturizma, a zbog kupališnog turizma njih 9 (12,2 %).

Tablica 16. Koji dio Italije biste željeli posjetiti?

	Broj ispitanika	Postotak
Milano	5	6,8 %
Verona	3	4,1 %
Venecija	15	20,3 %
Rim	24	32,4 %
Firenca	5	6,8 %
Pisa	2	2,7 %
Siena	0	0
Sardinija	1	1,4 %
Sicilija	14	18,9 %
Boromejski otoci	5	6,8 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 9. Koji dio Italije biste željeli posjetiti?

Izvor: autoričina izrada

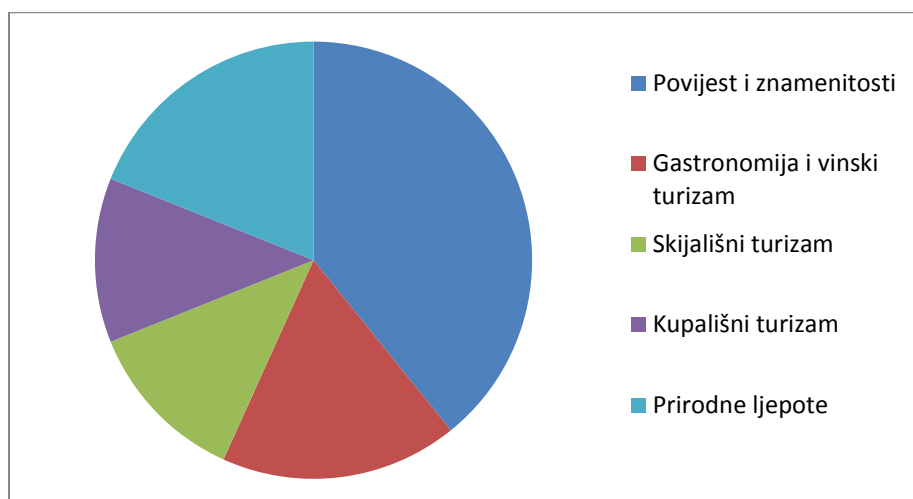
Najviše ispitanika bi posjetilo Rim, njih 24 (32,4 %), zatim Veneciju, njih 15 (20,3 %), Siciliju 14 (18,9 %), Milano, Firencu i Boromejske otoke po njih 5 (6,8 %), Veronu bi posjetila 3 ispitanika (4,1 %), Pisu 2 (2,7 %) i Sardiniju 1 (1,4 %). Sienu nažalost nitko od ispitanika ne bi posjetio.

Tablica 17. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Francusku?

	Broj ispitanika	Postotak
Povijest i znamenitosti	29	39,2 %
Gastronomija i vinski turizam	13	17,6 %
Skijaški turizam	9	12,2 %
Kupališni turizam	9	12,2 %
Prirodne ljepote	14	18,9 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 10. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Francusku?

Izvor: autoričina izrada

Najviše bi ispitanika posjetilo Francusku zbog povijesti i znamenitosti, njih 29 (39 %), nakon toga zbog prirodnih ljepota, njih 14 (19 %), zbog gastronomije i vinskog turizma 13 ispitanika (18 %), a zbog skijaškog i kupališnog turizma 9 ispitanika po svakom, odnosno 12 %.

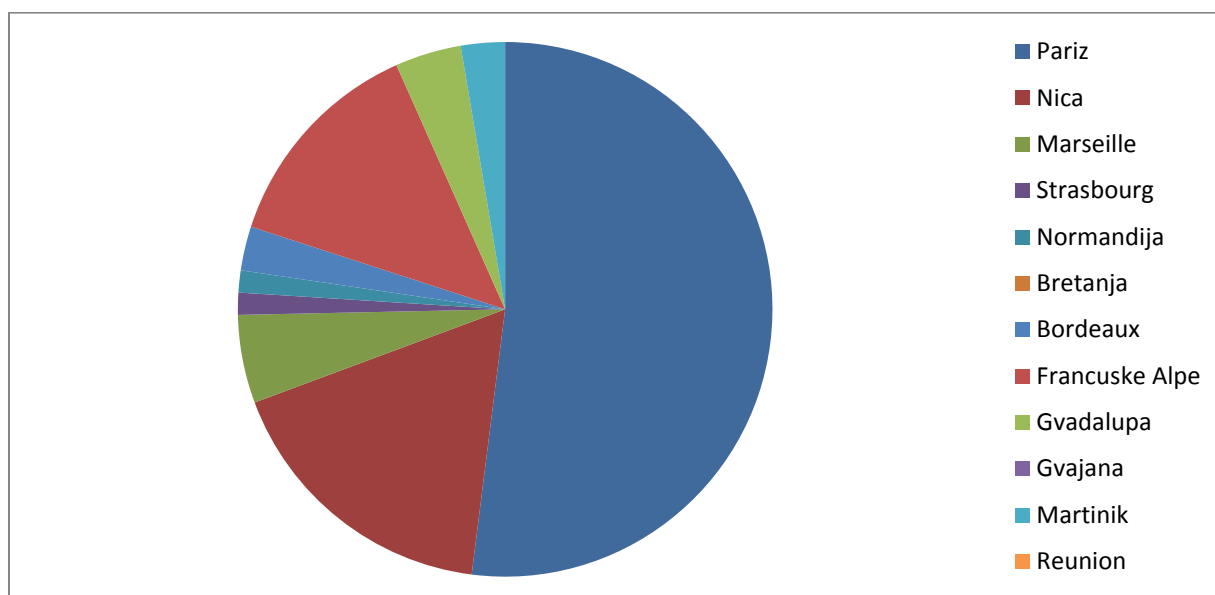
Tablica 18. Koji dio Francuske biste željeli posjetiti?

	Broj ispitanika	Postotak
Pariz	39	52 %
Nica	13	17,3 %
Marseille	4	5,3 %
Strasbourg	1	1,3 %
Normandija	1	1,3 %
Bretanja	0	0 %
Bordeaux	2	2,7 %

Francuske Alpe	10	13,3%
Gvadalupa	3	4%
Gvajana	0	0%
Martinik	2	2,7%
Reunion	0	0%

Izvor: autoričina izrada

Graf 11. Koji dio Francuske biste željeli posjetiti?

Izvor: autoričina izrada

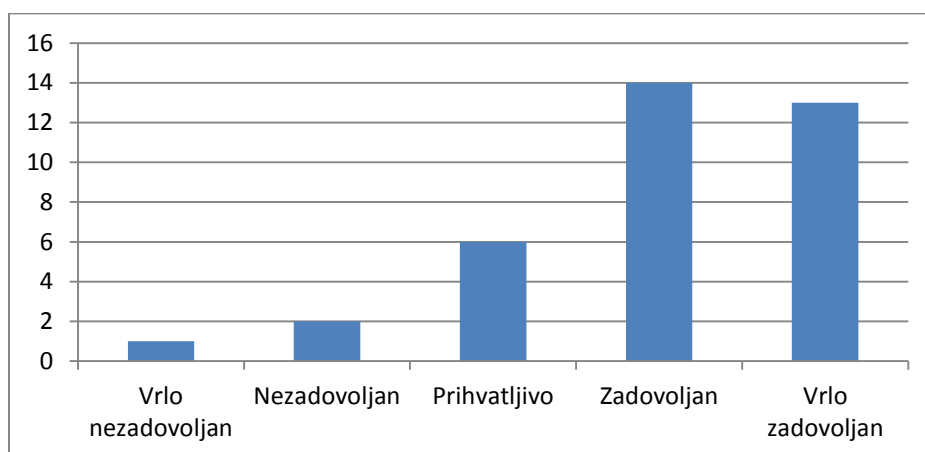
Glavni grad, Pariz, posjetilo bi najviše ispitanika, 39, odnosno 52 %. Nakon toga 13 ispitanika (17,3 %) bi posjetilo Nicu, francuske Alpe želi posjetiti 10 ispitanika (13,3 %), Marseille bi posjetilo njih 4 (5,3 %), 3 ispitanika (4 %) bi posjetila Gvadalupu, Bordeaux i Martinik bi posjetila po 2 ispitanika (2,7 %), Strasborug i Normandiju po 1 ispitanik (1,3 %), a nitko ne bi posjetio Bretanju, Gvajanu i Réunion.

Tablica 19. Ako ste posjetili Italiju, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

	Broj ispitanika	Postotak
Vrlo nezadovoljan	1	2,8 %
Nezadovoljan	2	5,6 %
Prihvatljivo	6	16,7 %
Zadovoljan	14	38,9 %
Vrlo zadovoljan	13	36,1 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 12. Ako ste posjetili Italiju, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

Izvor: autoričina izrada

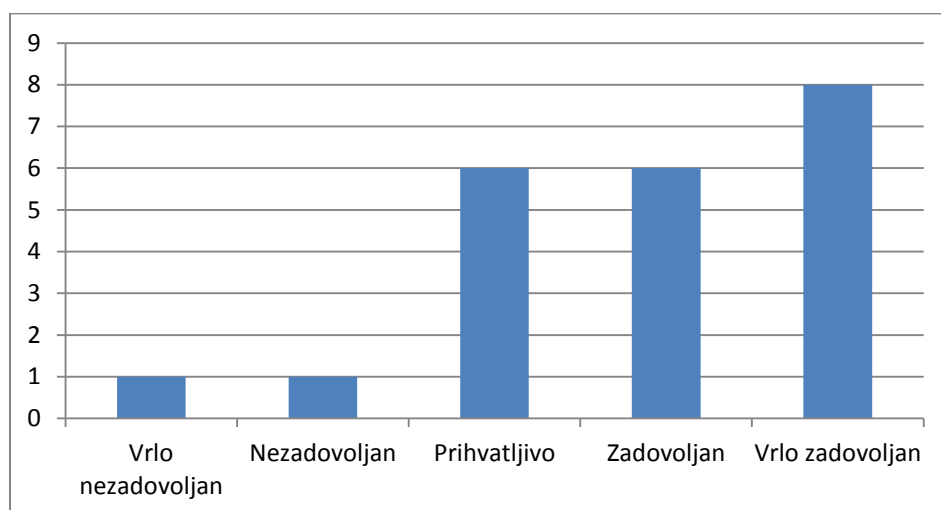
Posjetom Italiji vrlo zadovoljno je bilo 13 ispitanika (36,1 %), zadovoljno je bilo 14 ispitanika (38,9 %), gostoprimstvo je bilo prihvatljivo za njih 6 (16,7 %), nezadovoljna su bila 2 ispitanika (5,6 %), a vrlo nezadovoljan 1 ispitanik (2,3 %).

Tablica 20. Ako ste posjetili Francusku, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

	Broj ispitanika	Postotak
Vrlo nezadovoljan	1	4,5 %
Nezadovoljan	1	4,5 %
Prihvatljivo	6	27,3 %
Zadovoljan	6	27,3 %
Vrlo zadovoljan	8	36,4 %

Izvor: autoričina izrada

Graf 13. Ako ste posjetili Francusku, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

Izvor: autoričina izrada

Svojom posjetom Francuskoj vrlo zadovoljno je bilo 8 ispitanika (36,4 %), samo zadovoljno 6 ispitanika (27,3 %), gostoprimstvo je bilo prihvatljivo za 6 ispitanika (27,3 %), nezadovoljan i vrlo nezadovoljan je bio po 1 ispitanik (4,5 %).

10. RASPRAVA

Prilikom ovog istraživanja napravljene su dvije usporedbe i jedan anketni upitnik. Usporedbe su prikazane pomoću podataka s interneta, dok je anketni upitnik izradila autorica. U anketnom upitniku sudjelovalo je 75 ispitanika svih dobnih skupina.

Kod usporedbe po turističkim dolascima uspoređeni su dolasci 2011., 2012., 2013. i 2014. godine te se jasno vidi da Francuska svake godine ima duplo više turističkih dolazaka od Italije, ali da se također svake godine u obje države turistički dolasci povećavaju. Po internacionalnim dolascima Francuska zauzima vodeće prvo mjesto, dok se Italija nalazi na trećemu mjestu. Po prihodima iz turizma Francuska je na drugome mjestu u Europi, dok Italija zauzima četvrto mjesto. Kao što je već spomenuto, kod obje države se očekuje porast turističkih dolazaka do 2030. godine na otprilike dvije milijarde.

Nakon usporedbe po turističkim noćenjima, Francuska je ostvarila više noćenja nego Italija, ali kad je u pitanju broj smještaja, Italija prednjači pred Francuskom. Kod usporedbe po turističkim regijama, u Francuskoj najviše noćenja ima Pariški bazen, dok u Italiji najviše noćenja ima sjeverna Italija.

Anketni upitnik ispunjavao se 10 dana te se nakon toga saznaje da je upitniku pristupilo najviše ispitanika ženskog spola te su prevladavali ispitanici u dobi od 18 do 24 godine. Više ispitanika posjetilo je Italiju, ali bi ih više željelo posjetiti Francusku, iako najviše ispitanika nije posjetilo ni jednu od tih država, ali bi željeli posjetiti obje. Oni koji su posjetili bar jednu od njih bili su vrlo zadovoljni gostoprimstvom. Obje države bi najradije posjetili zbog povijesti i znamenitosti, a glavne gradove, Rim i Pariz, ispitanici žele najviše posjetiti.

11. ZAKLJUČAK

I Francuska i Italija su turističke zemlje koje prednjače u dolascima i noćenjima domaćih i stranih turista, druge zemlje ih gledaju kao uzore te se mnogo ulaže u sam razvitak turizma. Velik broj stavki pokazuje koliko su ove susjedne zemlje slične; spomenici iz rimskog doba i doba baroka, Alpe za koje se vežu zimski turizam i ostali selektivni oblici turizma (gastronomski, vinski, kupališni itd.), dobra prometna povezanost, pogodna klima i ostalo. Također, obje zemlje imaju kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu, koja se nalazi na UNESCO-ovoj listi svjetske baštine (s time da Francuska ima više od Italije).

Međutim, tijekom istraživanja za potrebe ovog završnog rada pokazalo se da u statističkim podacima, točnije u broju dolazaka i noćenja svih turista te u turističkim rezultatima na globalnoj razini, prednjači Francuska. Iako Italija u usporedbi s ostalim turističkim zemljama kotira iznimno visoko, Francuska još uvijek većinom ima bolje rezultate.

Obje države su politički stabilne, ali se u ovoj usporedbi treba uzeti u obzir i faktor sigurnosti, zbog toga što se u današnjem svijetu događaju teroristički napadi, koji utječu i na putovanja turista. Konkretno, zbog terorističkih napada u Francuskoj moguće je da će joj pasti popularnost turističkih dolazaka. Zbog tog čimbenika, Italija ima izgleda ostvariti bolje turističke rezultate od Francuske. Također, turistička regija sjeverna Italija ostvaruje dobre rezultate što se tiče noćenja.

Nadalje, usprkos situaciji u kojoj se Francuska našla, obje zemlje se svakako mogu uzeti kao uzori kako tradiciju, gastronomiju i kulturno-povijesnu baštinu uspješno istaknuti da bi donijele prihode. Širok izbor muzeja, galerija, palača i ostalih kulturnih sadržaja koji nadopunjavaju njihovu turističku ponudu pretvaraju Italiju i Francusku u zemlje koje mogu pružiti najbolji doživljaj kulturnog turizma kao selektivnog oblika turizma.

Isto tako, u njihovoj je uspješnosti presudan i faktor raznolike ponude, čime mogu zadovoljiti velik broj ciljnih skupina turista te tako održavati visoka mjesta na listi najboljih turističkih destinacija svijeta.

LITERATURA

Knjige:

Boicos, C.; Gibson, M.; Johnson, D. (2012) *Pariz*. Zagreb: Profil Knjiga.

Bramblett, R. (2013) *Firenca i Toskana*. Zagreb: Znanje.

Bramblett, R. (2003) *Milano i jezera*. Zagreb: Znanje.

Bramblett, R. (2003) *Rim*. Zagreb: Znanje.

Gauldie, R.; Peregrine, A. (2004) *Provansa i Azurna obala*. Zagreb: Znanje.

Gerrard, M.; Dailey, D. (2003) *Top 10 Pariz*., Zagreb: Znanje.

Price, G. (2002) *Top 10 Venecija*. Zagreb: Mozaik knjiga.

Triagiani, E. (2004) *Top 10 Sicilije*. Zagreb: Znanje.

Članak:

Jelinčić, D. A. (2007) Agroturizam u europskom kontekstu. *Studia ethnologica Croatica*, 19(1). URL: <http://hrcak.srce.hr/22137> (25. 8. 2016.)

Literatura preuzeta s interneta:

Agriturist (2016) URL: <http://www.agriturist.it/en/farm-holidays-italy/1-0.html> (29. 6. 2016.)

Amenies-Lille: Lose your bearings in architecture (2016) URL: <http://ca.france.fr/en/cities/rubric/58190/amiens-lille-lose-your-bearings-architecture-0> (25. 8. 2016.)

Auvergne, a nature destination (2016) URL: <http://uk.france.fr/en/discover/auvergne-nature-destination> (15. 3. 2017.)

BORDEAUX TOURISM & CONVENTIONS (2016) URL: [http://www.bordeaux-tourism.co.uk/offre/recherche/cultural-heritage/5/~/\(page\)/3](http://www.bordeaux-tourism.co.uk/offre/recherche/cultural-heritage/5/~/(page)/3) (25. 8. 2016.)

- Colosseo (2016) URL: <http://www.turismoroma.it/cosa-fare/colosseo-2> (16. 6. 2016.)
- Dijon – Reims: At the heart of the vineyards (2016) URL: <http://ca.france.fr/en/cities/rubric/41442/dijon-reims> (26. 8. 2016.)
- Eurostat (2016) URL: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=File:Tourist_accommodation_establishments,_2013_YB15-de.png&oldid=219922 (26. 8. 2016.)
- Eurostat (2016) URL: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/File:Tourist_accommodation_establishments,_2014_YB16.png (26. 8. 2016.)
- Feel Brittany: experience its coast, culture and cuisine (2016) URL: <http://uk.france.fr/en/feel-brittany> (15. 3. 2017.)
- Feel Normandy: coast, countryside, cider and cheese (2016) URL: <http://uk.france.fr/en/feel-normandy> (15. 3. 2017.)
- Grenoble Tourisme (2016) URL: <http://www.grenoble-tourisme.com/en/discover/essentials/> (15. 3. 2017.)
- Il turismo straniero in Italia (2016) URL: <http://www.enit.it/en/studies-and-research.html> (26. 8. 2016.)
- International tourism, number of arrivals (2016). URL: <http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL> (15. 6. 2016.)
- Maddalena Archipelago National Park (2016) URL: <http://www.italia.it/en/discover-italy/sardinia/poi/maddalena-archipelago-national-park.html> (29. 6. 2016.)
- Rendez-vous in French Guiana (2017) URL: http://ca.france.fr/en/discover/frenchguiana?utm_source=Rendezvousenfrance.com&utm_medium=Nom_de_Domaine&utm_campaign=Redirection_Domaine (26. 8. 2016.)
- Rendez-vous in Martinique (2016) URL: http://ca.france.fr/en/discover/martinique?utm_source=Rendezvousenfrance.com&utm_medium=Nom_de_Domaine&utm_campaign=Redirection_Domaine (26. 8. 2016.)
- San Remo Guide (2000 – 2012) URL: <http://sanremoguide.it/en/> (15. 3. 2017.)
- Sardinia (2016) URL: <http://www.italia.it/en/discover-italy/sardinia.html> (29. 6. 2016.)
- Skijanje u Francuskoj (2016) URL: <http://www.uniline.hr/skijanje/francuska.php> (29. 6. 2016.)

Strasbourg (2016) URL: <http://ca.france.fr/en/cities/rubric/28555/strasbourg-0> (25. 8. 2016.)

UNESCO, France (2016) URL: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/fr> (16. 6. 2016.)

UNESCO, Italy (2016) URL: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/it> (16. 6. 2016.)

UNWTO (2016) URL: <http://www.unwto.org> (15. 3. 2017.)

Verona (2016) URL: <http://www.italia.it/en/discover-italy/veneto/verona.html> (29. 6. 2016.)

Visit Guadeloupe (2016) URL: <http://www.visitguadeloupe.co.uk/> (26. 8. 2016.)

POPIS TABLICA I SLIKA

1. Slika 1. Kolosej u Rimu	14
2. Slika 2. Kneževa plaža u Arzacheni na Costi Esmeraldi	16
3. Slika 3. La Cité du Vin u Bordeauxu	26
4. Slika 4. Močvara Kaw	28
5. Tablica 1. Usporedba broja dolazaka stranih turista u Italiju i Francusku	30
6. Tablica 2. Top 10 zemalja u internacionalnom turizmu.....	31
7. Tablica 3. Turistička noćenja u 2013. godini	32
8. Tablica 4. Turistička noćenja u 2014. godini	32
9. Tablica 5. Turistička noćenja po turističkim regijama u Italiji	33
10. Tablica 6. Turistička noćenja po turističkim regijama u Francuskoj	33
11. Tablica 7. Usporedba noćenja turističkih regija Italije i Francuske	34
12. Tablica 8. Spol ispitanika.....	35
13. Tablica 9. Dob ispitanika.....	36
14. Tablica 10. Jeste li posjetili Italiju?.....	37
15. Tablica 11. Ako niste, biste li željeli?.....	37
16. Tablica 12. Jeste li posjetili Francusku?.....	38
17. Tablica 13. Ako niste, biste li željeli?.....	38
18. Tablica 14. Zanima li Vas više turizam Italije ili Francuske?.....	39
19. Tablica 15. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Italiju?.....	40
20. Tablica 16. Koji dio Italije biste željeli posjetiti?.....	41
21. Tablica 17. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Francusku?.....	42
22. Tablica 18. Koji dio Francuske biste željeli posjetiti?.....	43
23. Tablica 19. Ako ste posjetili Italiju, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?.....	45

---

24. Tablica 20. Ako ste posjetili Francusku, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?.....	46
25. Graf 1. Spol ispitanika.....	35
26. Graf 2. Dob ispitanika.....	36
27. Graf 3. Jeste li posjetili Italiju?.....	37
28. Graf 4. Ako niste, biste li željeli?.....	37
29. Graf 5. Jeste li posjetili Francusku?.....	38
30. Graf 6. Ako niste, biste li željeli?.....	39
31. Graf 7. Zanima li Vas više turizam Italije ili Francuske?.....	39
32. Graf 8. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Italiju?.....	40
33. Graf 9. Koji dio Italije biste željeli posjetiti?.....	42
34. Graf 10. Zbog kojih aktivnosti biste željeli posjetiti Francusku?.....	43
35. Graf 11. Koji dio Francuske biste željeli posjetiti?.....	44
36. Graf 12. Ako ste posjetili Italiju, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?.....	45
37. Graf 13. Ako ste posjetili Francusku, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?.....	46

Anketni upitnik: Sklonost potencijalnih turista za posjet Italiji i Francuskoj

Poštovani,

studentica sam preddiplomskog studija menadžment turizma i sporta te bih Vas molila da, u svrhu mog završnog rada na temu Usporedba turističke ponude Italije i Francuske, odvojite malo vremena i odgovorite na ovu anketu.

Unaprijed Vam se zahvaljujem.

1. Spol ispitanika?

- Muško

- Žensko

2. Dob ispitanika?

- 18-24

- 25-30

- 31-39

- 40-49

- 50-nadalje

3. Jeste li posjetili Italiju?

- Jesam

- Nisam

4. Ukoliko niste, bi li željeli?

- Da

- Ne

5. Jeste li posjetili Francusku?

- Jesam

- Nisam

6. Ukoliko niste, bi li željeli?

Da

Ne

7. Zanima li Vas više turizam Italije ili Francuske?

Italije

Francuske

8. Zbog čega?

---

9. Zbog kojih aktivnosti bi željeli posjetiti Italiju?

- Skijaški turizam

- Povijest i znamenitosti

- Prirodne ljepote

- Vinski turizam

- Agroturizam

- Kupališni turizam

10. Koji biste dio Italije željeli posjetiti?

- Milano

- Veronu

- Veneciju

- Rim

- Firencu

- Pisu

- Sienu

- Sardiniju

- Siciliju

- Boromejske otoke

11. Zbog kojih aktivnosti bi željeli posjetiti Francusku?

- Povijest i znamenitosti
- Gastronomija i vinski turizam
- Skijališni turizam
- Kupališni turizam
- Prirodne ljepote

12. Koji biste dio Francuske željeli posjetiti?

- Pariz
- Nicu
- Marseille
- Strasbourg
- Normandiju
- Bretanju
- Bordeaux
- Francuske Alpe
- Gvadalupu
- Gvajanu
- Martinik
- Reunion

13. Ukoliko ste posjetili Italiju, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

vrlo nezadovoljan/na   1   2   3   4   5   vrlo zadovoljan/na

14. Ukoliko ste posjetili Francusku, jeste li bili zadovoljni gostoprimstvom?

vrlo nezadovoljan/na   1   2   3   4   5   vrlo zadovoljan/na